

CO₂-PRESTATIELADDER

De CO₂- Prestatieladder voor gemeenten

In samenwerking met

23.11.2023

CO₂-PRESTATIELADDER

De CO₂-Prestatieladder voor gemeenten

Deze FAQ geeft antwoord op de meest gestelde vragen voor gemeenten om aan de slag te kunnen met de CO₂-Prestatieladder.

1 Wat is de CO₂-Prestatieladder?

De CO₂-Prestatieladder is een duurzaamheidsinstrument om organisaties te stimuleren hun CO₂-uitstoot te verminderen en een duurzame bedrijfsvoering te bevorderen. De Ladder wordt als CO₂-managementsysteem en als aanbestedingsinstrument gebruikt.

Lees ook: [Wat is de CO₂-Prestatieladder](#)

2 Waarom zou mijn gemeente de CO₂-Prestatieladder inzetten?

Het inzetten van de CO₂-Prestatieladder helpt gemeenten om duurzaamheidsdoelen te bereiken, de lokale economie te stimuleren en een positieve impact te hebben op het klimaat en milieu en de samenleving als geheel. Het biedt een meetbaar en gestructureerd kader voor het beheren en verbeteren van de CO₂-prestaties van de gemeente en haar partners.

3 Op welke manieren kan mijn gemeente de CO₂-Prestatieladder inzetten?

De gemeente kan de CO₂-Prestatieladder op drie manieren gebruiken:

1. Verduurzamen van de organisatie door te certificeren op de CO₂-Prestatieladder
2. Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en inkopen door aanbesteden en inkopen met de CO₂-Prestatieladder
3. Handhaven van milieu wet- en regelgeving, de CO₂-Prestatieladder als alternatieve invulling voor o.a. de EED energie-audit voor gemeenten.

Lees ook: [de brochure CO₂-Prestatieladder voor overheden](#).

Certificeren voor de CO₂-Prestatieladder

4 Wat levert certificering op de CO₂-Prestatieladder mijn gemeente op?

Certificering op de CO₂-Prestatieladder biedt de organisatie een CO₂-managementsysteem dat zorgt voor een duidelijk inzicht in de CO₂-voetafdruk, specifieke reductiedoelen en structurele CO₂-reductiemaatregelen in de gemeentelijke organisatie.

Met certificering op de CO₂-Prestatieladder:

CO₂-PRESTATIELADDER

- Draagt de gemeente bij aan het tegengaan van klimaatverandering en geeft de gemeente invulling aan het Klimaatakkoord;
- Heeft de gemeente een gestructureerd kader om haar duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken;
- Reduceert de gemeente 2x zo snel CO₂ als zonder de CO₂-Prestatieladder;
- Vermindert de gemeente de CO₂-uitstoot, wat kan leiden tot kostenbesparing;
- Vervult de gemeente haar voorbeeldfunctie richting burgers en bedrijven;
- Toont de gemeente het belang van duurzaamheid en CO₂-reductie aan, wat kan bijdragen aan de betrokkenheid van burgers en een gemeenschapsgevoel;
- Vanaf niveau 4: koopt de gemeente duurzaam in en stimuleert de gemeente leveranciers om actief bij te dragen aan CO₂-reductie.

Lees [hier](#) wat een certificering uw gemeente oplevert en wat het inhoudt en [10 redenen om te certificeren op de CO₂-Prestatieladder](#).

5 Wat kost certificering voor de CO₂-Prestatieladder?

Het certificeringsproces voor de CO₂-Prestatieladder duurt gemiddeld genomen een half jaar tot een jaar. De kosten voor certificering voor de CO₂-Prestatieladder kunnen variëren, afhankelijk van verschillende factoren, zoals de omvang en complexiteit van de organisatie, het gekozen certificeringsniveau en de hulp die wordt ingeschakeld van externe partijen, zoals adviesbureaus.

De kosten van certificering omvatten doorgaans verschillende aspecten. Dit kan onder meer de kosten om interne processen en systemen aan te passen om te voldoen aan de eisen van de CO₂-Prestatieladder, zoals het implementeren van meet- en monitoringsystemen, het verzamelen van gegevens en het uitvoeren van interne audits. Daarnaast zijn er kosten verbonden aan het laten uitvoeren van een externe audit door een geaccrediteerde certificeringsinstelling.

Voor de jaarlijkse contributie aan SKAO – eigenaar en beheerder van de CO₂-Prestatieladder – zie onze [tarievenpagina](#).

6 Hoeveel gemeenten zijn al gecertificeerd?

Op het moment (mei 2023) zijn 30 gemeenten gecertificeerd voor de CO₂-Prestatieladder. En zitten 47 gemeenten in het proces om zich te certificeren. Van kleine, tot middelgrote en grote gemeenten.

Voorbeelden van gecertificeerde gemeenten:

Gemeente [Uitgeest](#) (<25.000 inwoners)

Gemeente [Soest](#) (25.000-50.000 inwoners)

Gemeente [De Fryske Marren](#) (50.000-100.000 inwoners)

Gemeente [Breda](#) (100.000-300.000 inwoners)

Gemeente [Rotterdam](#) (>300.000 inwoners)

CO₂-PRESTATIELADDER

7 Hoe ziet het certificeringsproces voor de CO₂-Prestatieladder er voor een gemeente uit?

Als u aan de slag gaat met de CO₂-Prestatieladder, volgt u een aantal belangrijke stappen:

- Bewustwording en commitment: U zorgt ervoor dat het management en de belanghebbenden zich bewust zijn van de voordelen en de waarde van de CO₂-Prestatieladder. Het is belangrijk dat er een duidelijk commitment is om CO₂-reductie serieus te nemen.
- Inventarisatie en analyse: U voert een gedegen inventarisatie uit van de huidige CO₂-uitstoot en identificeert de belangrijkste emissiebronnen binnen de organisatie. U analyseert de gegevens om inzicht te krijgen in de hotspots en gebieden waar de meeste winst te behalen valt.
- Doelstellingen en actieplan: U stelt realistische en meetbare doelstellingen op voor CO₂-reductie. U ontwikkelt een actieplan met specifieke maatregelen en initiatieven die genomen moeten worden om de gestelde doelen te bereiken.
- Implementatie en monitoring: U implementeert de maatregelen en initiatieven uit het actieplan. U zorgt voor een systeem om de voortgang te monitoren en de resultaten te meten. Dit kan onder meer het bijhouden van energieverbruik, emissies en andere relevante gegevens omvatten.
- Certificering: U werkt samen met een geaccrediteerde certificeringsinstelling om het certificeringsproces te doorlopen. Zij zullen de implementatie en resultaten beoordelen en uiteindelijk het certificaat toekennen.

8 Hoe nemen we onze (bestuurlijke) organisatie mee in het besluit voor certificering op de CO₂-Prestatieladder?

Om de (bestuurlijke) organisatie mee te nemen in het besluit voor certificering op de CO₂-Prestatieladder, is het belangrijk om de voordelen duidelijk te communiceren. Wat kan helpen:

- Benadrukken van de kostenbesparingen, de verbeterde concurrentiepositie en reputatievoordelen;
- Identificeren van de risico's en kansen van CO₂-beheer;
- Uitleggen hoe certificering helpt om proactief in te spelen op markttrends;
- In kaart brengen van de kosten en investeringen en hierbij aantonen hoe deze kunnen worden gecompenseerd.
- De nadruk leggen op het belang van het voldoen aan de verwachtingen van klanten, leveranciers en overheden.

9 Hoe zorgen we ervoor dat CO₂-reductie niet alleen vanuit het management, maar organisatiebreed een belangrijk onderwerp wordt?

Om ervoor te zorgen dat CO₂-reductie niet alleen van belang is voor het management, maar ook breed gedragen wordt binnen de organisatie, zijn er verschillende strategieën die toegepast kunnen worden. Ten eerste is bewustwording cruciaal. Door bewustmakingscampagnes en interne communicatie kan de urgentie en de voordelen van CO₂-reductie aan alle medewerkers worden overgebracht. Daarnaast is betrokkenheid van

CO₂-PRESTATIELADDER

medewerkers essentieel. Het organiseren van activiteiten zoals ideeëncompetities en werkgroepen stimuleert actieve deelname en betrokkenheid bij CO₂-reductie-inspanningen. Het verstrekken van kennis en training helpt medewerkers bewustere keuzes te maken en bij te dragen aan de doelstellingen van de organisatie. Het integreren van CO₂-reductie in individuele doelstellingen en beloningssystemen benadrukt het belang ervan op alle niveaus. Tot slot is het bevorderen van een cultuur van open communicatie en feedback essentieel. Reguliere interne communicatie over voortgang en successen, evenals het aanmoedigen van feedback van medewerkers, zorgt voor betrokkenheid en een gevoel van verantwoordelijkheid. Door deze strategieën toe te passen, kan CO₂-reductie een integraal onderdeel worden van de organisatiecultuur, waarbij alle medewerkers gemotiveerd zijn om bij te dragen aan een duurzamere toekomst.

10 Wie in de organisatie moeten we betrekken bij het maken van de CO₂-footprint en het opstellen van het reductieplan?

Bij het maken van de CO₂-footprint en het opstellen van het reductieplan is het essentieel om een multidisciplinair team samen te stellen dat verschillende afdelingen en functies vertegenwoordigt. Dit kan onder andere bestaan uit vertegenwoordigers van het management, duurzaamheidsafdeling, operationele teams, financiën, inkoop, facilitair beheer en HR. Deze diverse groep kan waardevolle input leveren over de processen, activiteiten en bronnen van CO₂-uitstoot binnen de organisatie. Door alle relevante stakeholders te betrekken, wordt een breed draagvlak gecreëerd en kunnen realistische doelstellingen en effectieve reductiemaatregelen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.

11 Wat moeten we wel en niet meenemen in de CO₂-uitstoot van de gemeente?

Om te bepalen welke onderdelen de gemeente meerekent in haar CO₂-footprint, moet de gemeente eerst haar organisatorische grenzen bepalen. Voor het bepalen van de organisatorische grenzen kunt u de richtlijn organisatorische grenzen voor gemeenten raadplegen: [Organisatorische boundary](#).

12 Kan mijn gemeente de CO₂-Prestatieladder opzetten met eigen medewerkers of hebben wij een extern adviesbureau nodig?

Het hebben van een adviseur is geen vereiste bij de implementatie van de CO₂-Prestatieladder. In de [Praktische gids voor overheden](#) staat uitgelegd wat een organisatie kan doen om een certificaat te halen en behouden. Een adviseur kan u echter wel bijstaan en op weg helpen.

Het gebruik van eigen medewerkers biedt voordelen zoals een diepgaand begrip van interne processen en betrokkenheid bij het verminderen van CO₂-uitstoot. Het kan ook kosteneffectiever zijn en de ontwikkeling van interne expertise bevorderen.

Aan de andere kant kan een extern adviesbureau specifieke kennis en ervaring bieden, zoals het identificeren van relevante CO₂-reductiemaatregelen en begeleiding bij certificering. Ze kunnen objectieve beoordelingen en aanbevelingen geven.

CO₂-PRESTATIELADDER

De keuze hangt af van factoren zoals interne expertise, complexiteit en beschikbare middelen. Een combinatie van beide benaderingen is ook mogelijk.

Lees ook: [Praktische Gids CO₂-Prestatieladder voor overheden](#)

Aanbesteden met de CO₂-Prestatieladder

13 Wat levert aanbesteden met de Ladder mijn gemeente op?

Het gebruik van de CO₂-Prestatieladder bij aanbestedingen en inkoopprocedures kan helpen om duurzaamheid en CO₂-reductie te bevorderen. De CO₂-Prestatieladder is een MVI-instrument dat gericht stuurt op reductie van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van bedrijven, hun projecten en supply chains (ketens). CO₂-Prestatieladder kan in alle productcategorieën gebruikt worden om te sturen op CO₂, klimaat, milieu, energie en circulariteit. Steeds vaker wordt de CO₂-Prestatieladder toegepast in productgroepen waar de CO₂-impact relatief groot is, denk hierbij aan o.a. Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW), ICT, facilitaire dienstverlening, groenvoorziening, afvalsector en ook aan sectoren als de zorgsector. Wanneer een aanbestedende dienst in een bepaalde sector of regio met de CO₂-Prestatieladder gaat aanbesteden heeft dat een direct effect op de markt.

Klik [hier](#) voor handige links over de toepassing van de CO₂-Prestatieladder in aanbestedingen of inkooptrajecten of download direct de [Handreiking Aanbesteden 3.1](#).

14 Welke gemeenten zetten de CO₂-Prestatieladder al in als aanbestedingsinstrument?

Op dit moment (oktober 2023) gebruiken ruim 180 gemeenten de CO₂-Prestatieladder in aanbestedingen. Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) is een effectieve manier om CO₂-uitstoot, milieu-impact en grondstoffengebruik te helpen reduceren. De Ladder kan invulling geven aan de MVI-thema's klimaat, circulair en milieu en biodiversiteit.

Met de CO₂-Prestatieladder als inkoopinstrument kan een aanbestedende dienst haar ambities ten aanzien van CO₂-reductie vertalen in een concrete strategie om te sturen op energieverbruik en CO₂-reductie van bedrijven, hun projecten en de (materiaal)ketens

Klik [hier](#) voor handige links over de toepassing van de CO₂-Prestatieladder in aanbestedingen of inkooptrajecten of download direct de [Handreiking Aanbesteden 3.1](#).